

אלול התשפ"ו | אוגוסט 2026

תכנית מאה ימים לשמירת אדמות המדינה

פרק א': כללי

תכנית יעדי אוכלוסייה לאומיים (משרד רה"מ)

הממשלה תקבע תכנית להגדלת אוכלוסיית הנגב ל-15% וגליל ל-25% מסך תושבי המדינה הצפוי עד שנת 2050, לצורך כך, הממשלה תגבש תכנית לאומית, לעמידה ביעד זה, בהיבטי תכנון, דיור עירוני וכפרי, תעסוקה, תשתיות וחינוך. תוכניות הדיור המוזל יופעלו בלעדית באזורי עדיפות לאומית והפריפריה (נגב, גליל, גולן, ערבה ויו"ש) ויבוטלו באזורי הביקוש במרכז, במטרה לנתב משאבי פיתוח לפריפריה ולחזק את ההתיישבות הציונית. בנוסף יש לבחון את מניעת תכניות ותמ"ל חדשות באזורי הביקוש.

הגדרת אזורי עדיפות לאומית (משרד הפנים, משרד השיכון)

הממשלה תחליט על עדכון המדדים לקביעת אזורי עדיפות לאומית באמצעות מפה גיאוגרפית, כך שיינתן משקל מכריע לשיקולים לאומיים, התיישבותיים וביטחוניים, על פני המדדים הסוציו-אקונומיים הנהוגים כיום.

נוהל הקמת יישובים חדשים (משרד הפנים)

הממשלה תאמץ נוהל עדכני להקמת יישובים חדשים בהתאם לעקרונות חוות דעת המשנה ליועמ"ש לשעבר (עו"ד ארז קמיניץ), במטרה להסיר חסמים בירוקרטיים ולפשט את הליכי ההקמה של יישובים חדשים.

תנאי סף בוועדות גיאוגרפיות (משרד הפנים)

הממשלה תנחה את שר הפנים לתקן את נהלי הוועדות הגיאוגרפיות ולקבוע תנאי סף ברורים ומחייבים, המותנים בשיקולי פיתוח, איזון כלכלי, אכיפה ושמירה על עתודות קרקע, לצד צרכים ביטחוניים, בטרם העברת שטח שיפוט לרשות מבקשת.

מאבק בפשיעה בחברה הערבית (משרד רה"מ)

במסגרת המאבק באלימות בחברה הערבית, תוגדר הגדרת הסמכות המובילה ליישום החלטה 549 וצעדים נוספים בהקשרי המאבק בפשיעה בחברה הערבית. הממשלה תגבש תכנית רב זרועית הכוללת התייחסות לחוליות המאבק בפשיעה: אמון האזרחים, משטרת ישראל, מערך התביעה, מערכות המיסוי, הרשות להגנת עדים, הרשות השופטת, ושירות בתי הסוהר.

מיגור הנשק הבלתי חוקי (משרד לביטחון לאומי)

הממשלה תקדם חקיקה רלוונטית למיגור הנשק הבלתי חוקי, ובכלל זה הגדרת אזורי גאוגרפיים בהם יחולו הוראות שעה לעריכת מבצעים לגילוי מרצון, ולאחריהם מבצעי חיפוש. באזורים אלו יותר חיפוש מנהלי ויוגדרו תנאים מיוחדים לתפיסה והגדרת חזקה; הגדרת כל אחזקת נשק חם שאיננו אקדח, כעבירת ביטחון, וענישה מוגברת במקרי פשיעה מאורגנת.

התמודדות עם סנקציות בינלאומיות (משרד רה"מ, משרד החוץ)

הממשלה תגבש תוכנית פעולה מערכתית להתמודדות עם כלי הסנקציות מצד מדינות זרות ברבדי מניעה והתמודדות. התכנית תכלול תגובות ומנפי לחץ כנגד מדינות המעורבות

בהטלת סנקציות, לצד סל כלים משפטיים, פיננסיים ודיפלומטיים להגנה על אזרחי ישראל, גופים וארגונים ישראליים שנפגעו מעיצומים אלו בתחומי חופש התנועה, עיסוק, כלכלה ואקדמיה.

פרק ב': יהודה ושומרון

דירקטיבה מדינית ותכנונית ליהודה ושומרון (משרד רה"מ, משרד הביטחון)

הממשלה תאשר דירקטיבה מדינית המצהירה כי יהודה ושומרון אינם שטח כבוש, וכי למדינת ישראל יש זכויות היסטוריות, משפטיות ולאומיות על אזורים אלו. בהתאם לכך, מדינת ישראל מחויבת לפיתוח, חיזוק, ביסוס והסדרת ההתיישבות ביהודה ושומרון.

הגדרת ההשתלטות הבלתי חוקית כפעולה עוינת ובלימתה (משרד הביטחון)

הממשלה תקבע כי פעילות הרשות הפלסטינית להשתלטות על אדמות מדינה ושטחים פתוחים הנמצאים בשליטה ישראלית, מהווה פעולה עוינת בעלת השלכות ביטחוניות. לאור זאת על מערכת הביטחון לפעול לבלימת הפעילות העוינת באמצעים ייעודיים, ובהם הרחבה משמעותית של מערכי הפיקוח והאכיפה, בדגש על בלימת ההשתלטות על השטחים הפתוחים.

גיבוש תמונת מצב (משרד הביטחון)

הממשלה תטיל על משרד הביטחון והמל"ל, לגבש תמונת מצב כוללת למרחב יו"ש (לרבות התייחסות לשטחי A ו-B), מתוך ראייה ביטחונית, סביבתית ומדינית - הכוללת איסוף מודיעיני בדבר מאמצי הרשות הפלסטינית להקמת מדינה בפועל - בבנין הכוח הצבאי, אחיזה בשטח באמצעות בניה ועיבודים חקלאיים, פעולות דיפלומטיות ועוד.

הסדר מקרקעין ביו"ש (משרד הביטחון, משרד המשפטים)

הממשלה תמשיך ותאיץ את הסדר המקרקעין ורישום הזכויות בטאבו ביהודה ושומרון. התכנית תגדיר איזורי מיקוד מועדפים ולוחות זמנים לביצוע ההסדר, הקמת בית משפט לענייני מקרקעין והוספת 40 תקני כח אדם לצורך עמידה ביעדים אלו.

עיגון הגדרת מעמד אדמות מדינה (משרד הביטחון)

הממשלה תנחה את יועמ"ש מערכת הביטחון, לעגן מחדש נהלים משפטיים ותכנוניים שיבטיחו אכיפה מלאה של הדין המהותי, לפיו כל אדמה שאינה רשומה בבעלות פרטית תוגדר כברירת מחדל כאדמת מדינה, תוך תיקון הפרקטיקה המשפטית המעשית הקיימת, אשר סוטה מהלכה זו ומערערת את מעמד אדמות המדינה.

ביטול בקשות תכנון רעיוניות מטעם הרש"פ (משרד הביטחון)

הממשלה תנחה את המנהל האזרחי ומוסדות התכנון למחוק ולדחות על הסף בקשות לתוכניות מתאר רעיוניות בשטחי C המוגשות על ידי הרשות הפלסטינית או גורמים מטעמה.

מפקד אוכלוסין ביו"ש (משרד הביטחון)

הממשלה תקדם עריכת מפקד אוכלוסין מקיף ורישום מעודכן ומבוקר של התושבים הערבים המתגוררים באיזורים שתחת שליטת מדינת ישראל, תוך יצירת מנגנון שיבקר את היקפי נדידת האוכלוסיה בין האזורים השונים, באמצעות תיעוד ורישום.

בחינה מחדש של הסכמי אוסלו (משרד הביטחון)

הממשלה תקים צוות לבחינה מחדש של מעמדם והשלכותיהם של הסכמי אוסלו, לאור הפרותיהם השיטתיות מצד הרשות הפלסטינית, בתום 90 יום על הצוות להגיש מסקנות לממשלה.

פרק ג': הגנת הסביבה, מורשת וחקלאות

איכות הסביבה ומניעת מפגעים ביו"ש (המשרד להגנת הסביבה, משרד הביטחון)

הממשלה תאשר תוכנית לאומית למאבק במפגעים סביבתיים ביו"ש, לרבות השוואת סמכויות האכיפה הסביבתית ואימוץ חוק אוויר נקי ביו"ש, מאבק בשריפות פסולת פיראטיות והגנה על מקורות המים והנחלים. בנוסף, יעודכן חוק ההגנה על בעלי חיים ויישומם ביהודה ושומרון.

קיצוז כספים לרש"פ בנושאי הגנת הסביבה (המשרד להגנת הסביבה, משרד הביטחון)

הממשלה תגדיר קווים מנחים לקיצוז כספים מהרש"פ כמענה לחוסר התפקוד של הרשות הפלסטינית בתחומי הגנת הסביבה, בעקבותיו נדרשת מדינת ישראל לפעול ולהוציא משאבים רבים בטיפול במרחב (כגון במקרי הזרמת ביוב, פינוי ושריפות פסולת, קידוחי מים בלתי מורשים, וכיו"ב).

תוכנית אב לחקלאות והתיישבות כפרית (משרד החקלאות, משרד הביטחון)

הממשלה תאשר ותתקצב תוכנית אב לפיתוח, חיזוק ותמיכה בחקלאות ובמרעה לשם שמירה על קרקעות המדינה, תוך הסדרת מעמדם של החוות החקלאיות ביהודה ושומרון.

שימור מורשת ותיירות ביו"ש (משרד המורשת)

הממשלה תגבש תוכנית לאומית להגנה, שיקום ופיתוח תיירותי של אתרי מורשת והיסטוריה יהודית ביהודה ושומרון.

פרק ד': מדיניות חוץ

בלימת פעילות גורמים זרים (משרד החוץ)

הממשלה תנקוט צעדים מדיניים, ביטחוניים ומשפטיים לעצירת פעילות ומימון בלתי מורשים של ממשלות זרות וארגונים בינלאומיים המבצעים פרויקטים בלתי חוקיים בשטחי C. תוגדר מדיניות להרחקה ומניעת כניסה של פעילים המעורבים בהפרות סדר ופרובוקציות.

גיבוש אסטרטגיה משפטית והסברתית בינלאומית (משרד החוץ)

הממשלה תנחה את משרד החוץ לגבש ולהוביל קו מדיני ומשפטי אקטיבי, המעגן את הזיקה ההיסטורית והמשפטית של ישראל ליהודה ושומרון, בדגש על אתרי היסטוריה ומורשת, תוך הדיפת טענות משפטיות עוינות בזירה הבינלאומית.

סיכול קמפיין 'אלימות מתנחלים' (משרד הביטחון, משרד החוץ)

הממשלה תפעיל תוכנית לאומית לניטור, הפרכה והדיפה של קמפיין 'אלימות מתנחלים', הכוללת הקמת חמ"ל ייעודי להסברה, מוקד משרד החוץ למתן מענה דיפלומטי, ואיסוף נתונים נגדיים להפרכת תלונות שווא ופרובוקציות.

פרק ה': הנגב, משילות והסדרה בדרום

איגום סמכויות לקידום המגזר הבדואי (משרד רה"מ)

הממשלה תמנה שר במשרד ראש הממשלה שיופקד באופן בלעדי על סוגיות קידום המגזר הבדואי והסדרתו ביישובי הקבע, לרבות ריכוז סמכויות התכנון, האכיפה, הסדרת המעמד האישי, וניהול הקרקעות במרחב הנגב, תוך כפיפות ישירה לראש הממשלה.

הרחבת 'תכנית המיקודים' (משרד רה"מ)

הממשלה תרחיב את תכנית המיקודים (החלטת ממשלה 704) ותציב יעד להסדרת כלל הפזורה בנגב ביישובי קבע חוקיים, עד לשנת 2040.

הקמת ותמ"ל לחברה הבדואית (משרד הפנים)

הממשלה תורה על הקמת צוות עבודה משותף למינהל התכנון ולרשות הבדואים, שיוביל תכנון ותמ"ל עתירי דיור ליישובי הבדואים על אדמות מדינה בלבד, במטרה לקצר הליכים בירוקרטיים ולהאיץ את הסדרת המגורים.

רשות מוניציפלית זמנית (משרד הפנים)

הממשלה תפעל להקמת רשות מוניציפלית ייעודית זמנית בניהול רשות הבדואים, לצורך ניהול האוכלוסיה המתגוררת בפזורה הבלתי חוקית, בהיבטי תברואה, חינוך, רווחה וגביית ארנונה. רשות זו תפעל באופן זמני תוך סנכרון עם יעדי ההסדרה של 'תכנית המיקודים' ומעבר אוכלוסית הפזורה ליישובי הקבע.

אתרי מגורים זמניים להסדרת ההתיישבות (משרד הפנים)

הממשלה תורה על הקמת אתרי מגורים זמניים והקמתם באופן מיידי באמצעות הוראות שעה רלוונטיות, כדי לאפשר התכנסות הפזורה ליישובי קבע בהתאם לתכנית ההסדרה.

חובת רישום כתובת לפי נ.צ (משרד הפנים)

הממשלה תנחה את שר הפנים לתקן את חוק מרשם האוכלוסין והתקנות, כך שרישום מען של אדם המתגורר במקום ללא כתובת חוקית ומוכרת, יהיה ע"פ רישום נקודת ציון (נ.צ) מדויק שיאושר בכל 3 שנים. זאת כתנאי לקבלת שירותים וקצבאות, עד להסדרת מעמד הכתובת בצורה חוקית.

ועדות קרואות למועצות אל-קסום ונווה מדבר (משרד הפנים)

הממשלה תנחה את שר הפנים לפעול בהתאם לסמכותו למינוי ועדה ממונה (ועדה קרואה) למועצות האזוריות אל-קסום ונווה מדבר לצורך הבראתן וייעול ניהולן.

החמרת אכיפה וחקיקת חירום בנגב (המשרד לביטחון לאומי)

הממשלה תקדם חקיקה להחמרת הענישה בגין עבריינות כביש, קביעת קנסות מנהליים על פלישה לשטחי אש, הקמת חמ"ל מאוחד למאבק בהון השחור של ארגוני הפשיעה, מיגור הנשק הבלתי חוקי בהתאם למפורט לעיל, ועוד.

מאבק בפוליגמיה (משרד המשפטים, משרד הפנים)

הממשלה תיישם תוכנית פעולה מקיפה לאכיפת האיסור הפלילי על פוליגמיה וצורותיה המתחדשות; תיקון חוק איחוד משפחות הכולל איסור על מתן מעמד לצאצאי אזרחים ממדינות וישויות מדיניות בעלות גבול משותף עם מדינת ישראל; תיקון חקיקה נדרש לצורך שלילת קצבאות, מעמד אישי והטבות סוציאליות שהושגו במרמה.

גיבוש תוכנית אב אסטרטגית "נגב 2070" (משרד רה"מ)

במסגרת התכנית לקביעת יעדי אוכלוסיה לאומיים, הממשלה תקים צוות בין-משרדי להכנת תוכנית אב אסטרטגית "נגב 2070" בתוך 90 יום. התכנית תגדיר יעדי אוכלוסייה, התיישבות עירונית וכפרית, חינוך, תשתיות, תעסוקה וביטחון.

פרק ה': הצפון והגליל

התאמת אזורי עדיפות לאומית בצפון (משרד השיכון)

הממשלה תעדכן את מפת אזורי העדיפות הלאומית בצפון כך שתעניק תמריצים מוגדלים ליישובים מטעמי התיישבות, קרבה לגבול ושיקולי ביטחון, ולא רק בשל דירוג סוציאקונומי.

השוואת תנאי הטבות קרקע למשרתי מילואים ולוחמים (משרד השיכון)

הממשלה תנחה את רשות מקרקעי ישראל לקבוע מדיניות המעניקה הנחות והטבות מקסימליות ברכישת קרקע לחיילים משוחררים ולמשרתי מילואים, באופן שיויוני לכלל האוכלוסיות.

מדיניות תכנון מבוססת תחזיות צמיחה (משרד הפנים)

הממשלה תשמר ותעקוב אחר ביצוע מדיניות תכנון והרחבת יישובים המבוססת על תחזיות הצמיחה וקצב הגידול של הלמ"ס לכל יישוב (בהמשך להחלטת ממשלה 2856).

שמירת אזורים ביטחוניים (משרד השיכון)

הממשלה תנחה את רשות מקרקעי ישראל לגבש קריטריונים להקצאת שטחי מרעה בצפון, בדגש על שיקולים לאומיים וביטחוניים לשמירה על אדמות המדינה.

הקמת יחידת אכיפה מרחבית בצפון (משרד לביטחון לאומי)

הממשלה תורה על הקמת יחידת אכיפה ומשילות ייעודית למחוז הצפון, במתכונת "יחידת יואב", למאבק ממוקד בהשתלטות על מקרקעין ובנייה בלתי חוקית.

איסור הלבנת בנייה בלתי חוקית בותמ"ל (משרד הפנים)

הממשלה תעגן בהחלטה ובחקיקה כי הוועדה למתחמים מועדפים לדיור (ותמ"ל) לא תאשר תוכניות הכוללות הכשרה בדיעבד או הלבנה של עבירות בנייה ופלישה בלתי חוקית לקרקעות, ותורה על ביטול תכניות שלא עמדו ביעדי הפיתוח שהוגדרו בחוק (25% בתוך 4 שנים).

פרק ו': ירושלים ועוטף הבירה

הסדר מקרקעין בירושלים (משרד המשפטים)

כדי לאפשר התחדשות עירונית ופיתוח הבירה, בדגש על שכונות מזרח העיר, ולאור הייחודיות ההיסטורית של מרחב זה, הממשלה תגבש תכנית כוללת להסדרת כלל בעלויות הקרקע בירושלים. במסגרת זו, הממשלה תאיץ את השלמת הליכי הסדר המקרקעין במזרח ירושלים ובאזורי הפיתוח בבירה לביסוס הריבונות והזכויות הקנייניות, תוך קביעת סדרי עדיפויות במרחבים השונים, והגדרת לוחות זמנים להשגת היעדים.

מנהלת אכיפה למרחב ירושלים ועוטף הבירה (המשרד לביטחון לאומי)

הממשלה תקים מנהלת אכיפה משולבת למרחב ירושלים (בדגש על שכונות חוץ לגדר וקו התפר עם יו"ש) לטיפול מוגבר בעבירות בנייה, תכנון ומשילות, ובנוסף תתקצב תכנית לאומית לשמירה, טיפוח, מניעת פלישות ופיתוח סביבתי של השטחים הפתוחים ועוטף ירושלים.

הסדרת ניהול שכונות חוץ לגדר בירושלים (המשרד לביטחון לאומי)

הממשלה תגבש מודל ניהול-מוניציפלי ייעודי ומתוקצב לשכונות ירושלים שמעבר לגדר הביטחון, להבטחת מתן שירותים יאות לתושבים, לצד החזרת המשילות ואכיפת החוק.

